

Tarptautinis seminaras

„Socialinio dialogo reikšmė sprendžiant darbo santykių lankstumo ir užimtumo garantijų (*Flexicurity*) klausimus Europos šalyse“

Europos Komisijos rekomendacijos Lietuvai užimtumo ir darbo santykių reguliavimo srityje. ES iniciatyvos užimtumo didinimo srityje

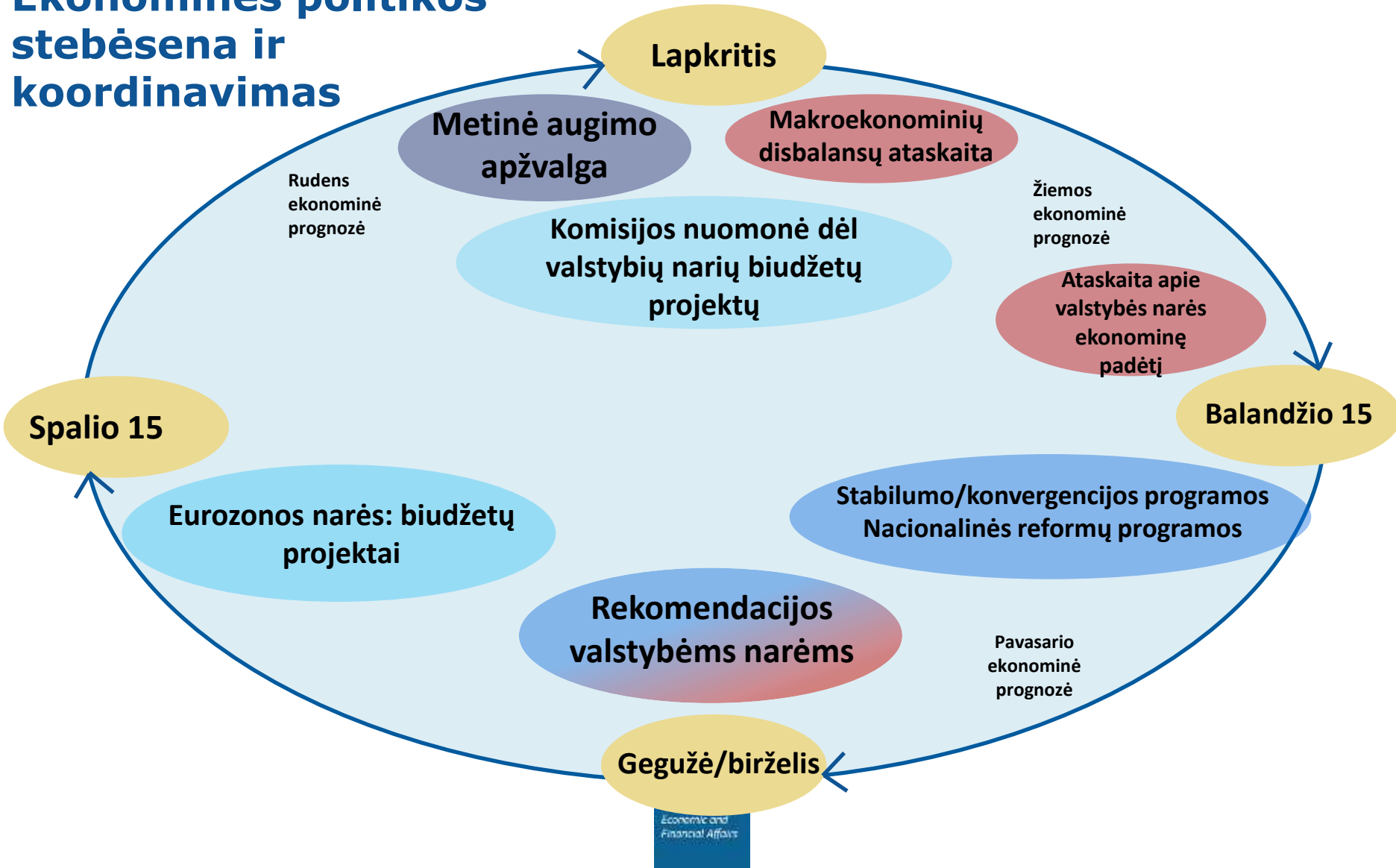
Vilnius, 2015 m. birželio 19 d.

Marius Vaščega

**Europos Komisija
Europos semestro ir ekonominės politikos pareigūnas
Lietuvoje**

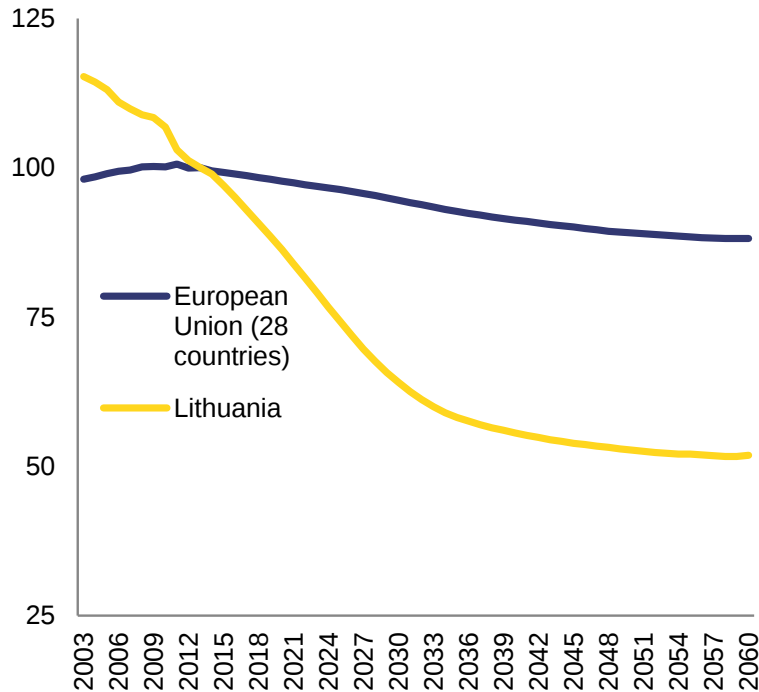

Ekonominės politikos stebėseną ir koordinavimą

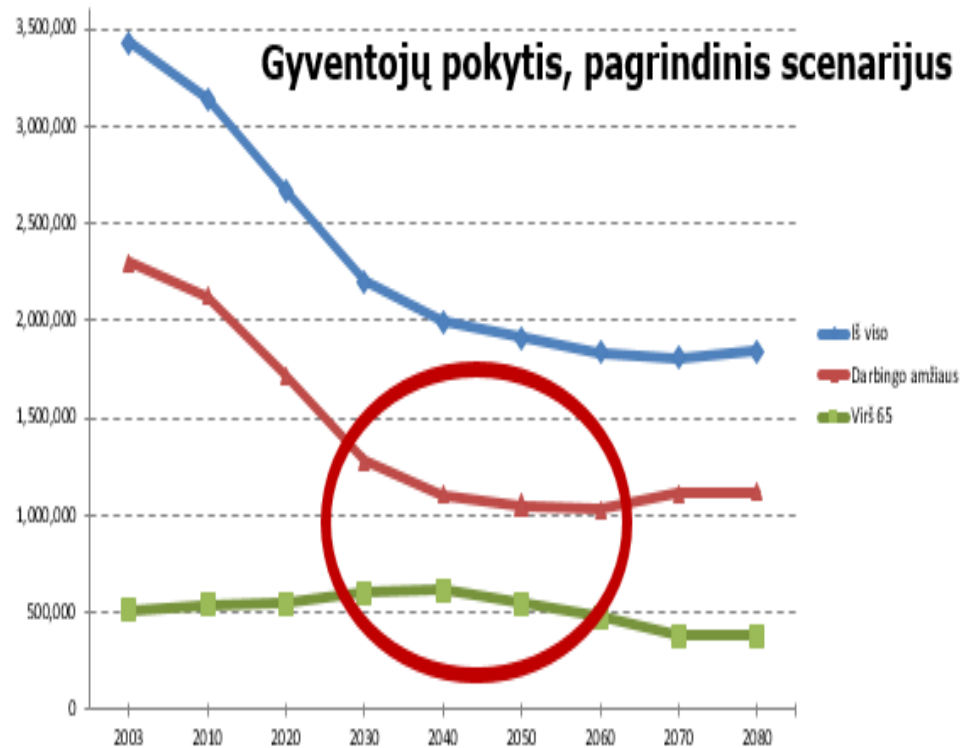

Demografija

Working age population aged between 15 and 64
(2013=100)

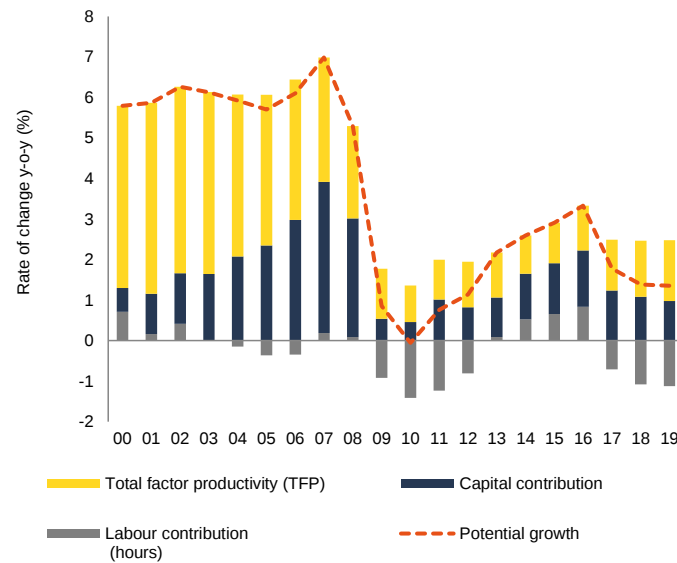
Source: European Commission

Šaltinis: Eurostat

Nepalankios demografinės tendencijos tikėtina mažins potencialų augimą...

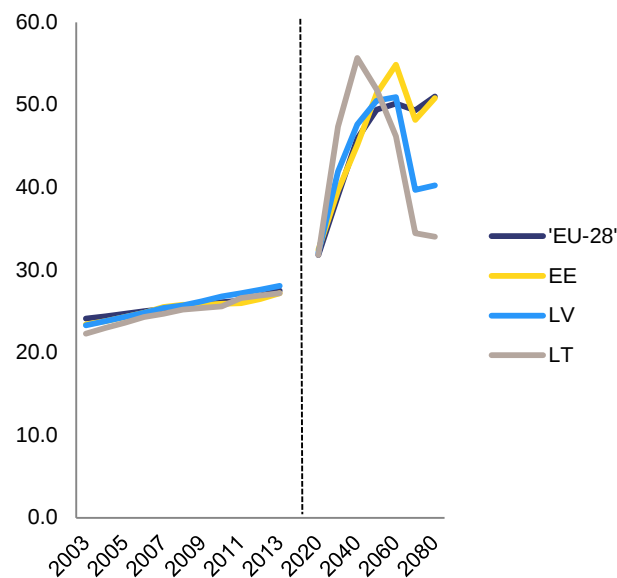
Break-down of potential growth

Source: European Commission

...ir kels klausimų dėl pensijų sistemos tvarumo...

Old-age dependency ratio

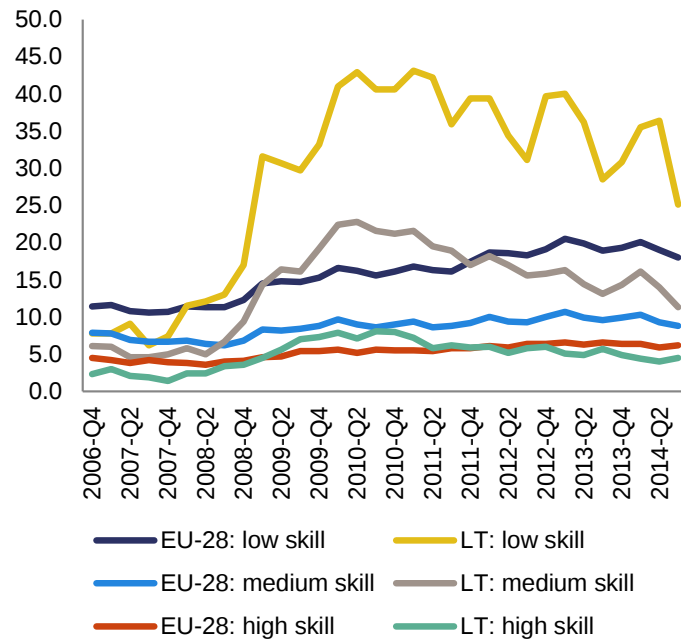

Source: European Commission

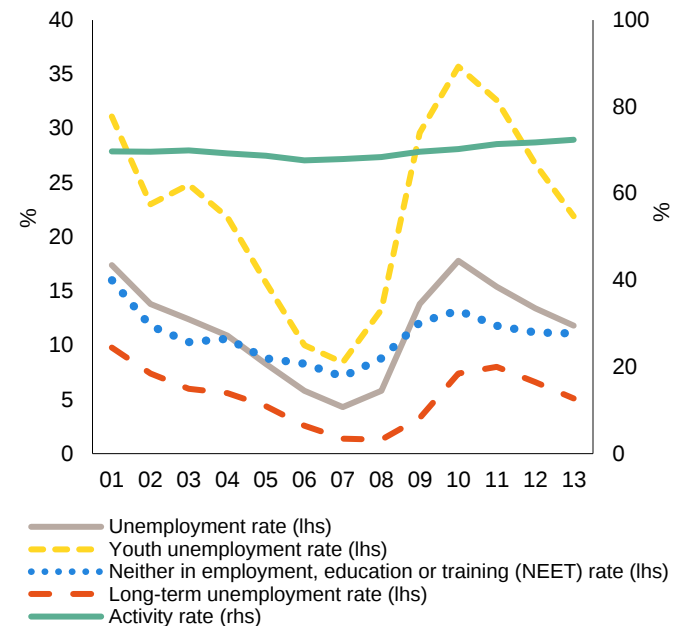
Darbo rinkos ir užimtumo padėtis

Unemployment by skill level (%)

Source: European Commission

Labour market

Source: European Commission

Iššūkiai užimtumo ir darbo politikai

- **Sklandus jaunimo perėjimas iš švietimo sistemos į darbo rinką / mokymasis visą gyvenimą**
- **Įtraukti nesimokantį, nedirbantį ir mokymuose nedalyvaujantį jaunimą**
- **Reikalingos veiksmingos aktyvios darbo rinkos politikos priemonės**
- **Tobulesnis darbo santykių reglamentavimas**
- **Mokesčių perbalansavimas siekiant sumažinti mažas pajamas gaunantiems asmenims tenkančią naštą**

Valstybės finansų tvarumas

2015 m. vengti nuokrypio nuo struktūrinio biudžeto deficito vidutinio laikotarpio tikslo ir užtikrinti, kad 2016 m. nuokrypis neviršytų leidžiamos ribos, susijusios su sistetine pensijų reforma.

Mokesčių sistema

Išplėsti mokesčių bazę ir pagerinti mokesčių prievolių vykdymą.

Sumažinti didelį mokesčių pleišta mažas pajamas gaunantiems asmenims, perkeltant mokesčių našta kitiems šaltiniams, kurių apmokestinimas mažiau kenkia ekonomikos augimui.

Švietimas / gebėjimai / sveikata

Spręsti darbingo amžiaus gyventojų mažėjimo problemą didinant švietimo sistemos suteikiamų įgūdžių atitiktį darbo rinkos poreikiams, gerinant su pagrindiniais gebėjimais susijusius rezultatus ir sveikatos priežiūros sistemos rezultatus.

Pensijos / užimtumas / socialiniai klausimai

Imtis visapusiškos pensijų sistemos reformos, pagal kurią būtų sprendžiama ir pensijų adekvatumo problema.

Padidinti bedarbių pašalpų aprėptį ir adekvatumą.

Padidinti pinigines socialinės paramos aprėptį ir adekvatumą.

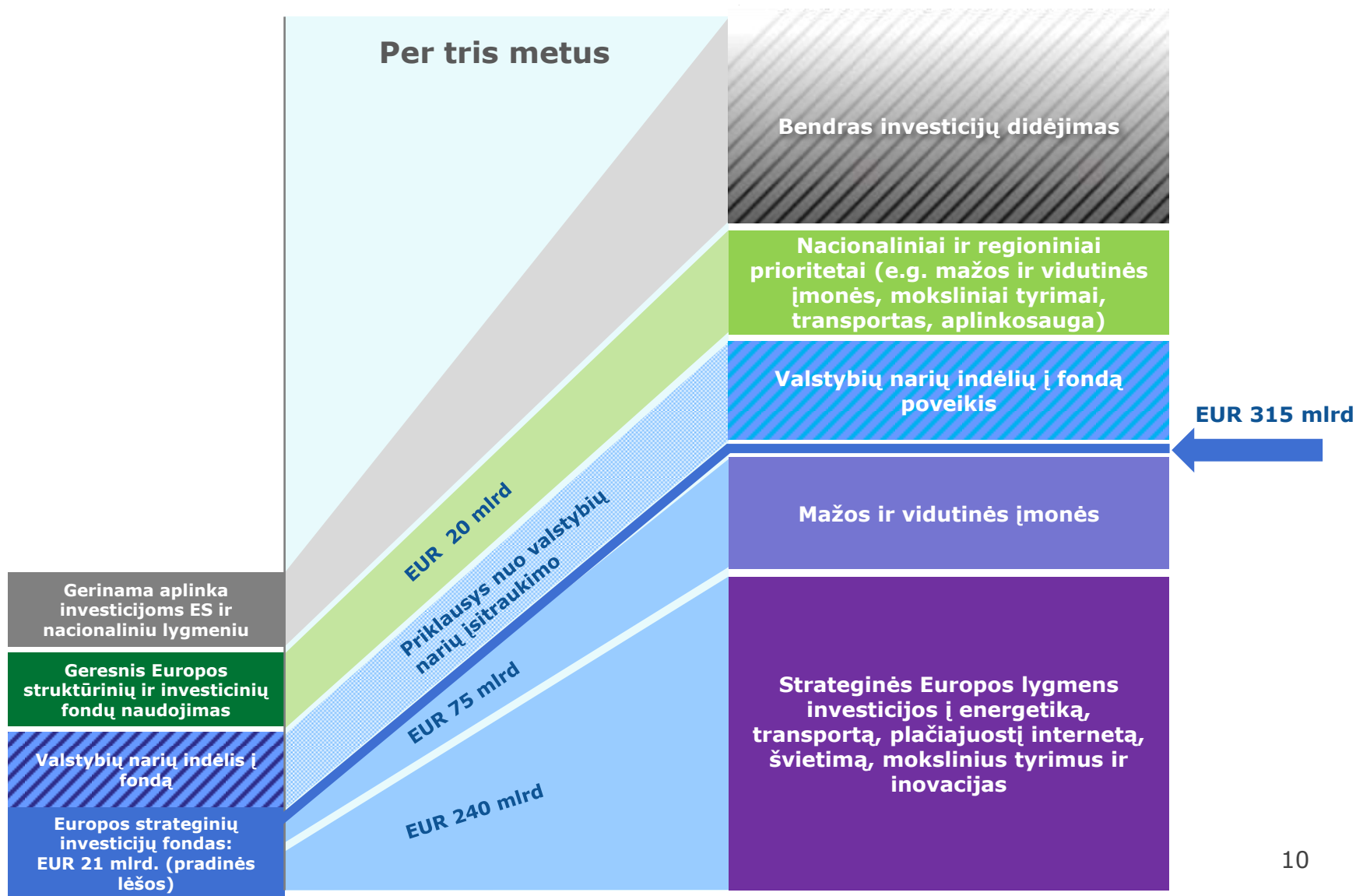
Sudaryti geresnes sąlygas įsidarbinti darbo ieškantiems asmenims.

Horizontalios iniciatyvos užimtumui didinti

- **2012 m. Užimtumo priemonių rinkinys "Ekonomikos atsigavimas kuriant darbo vietas"**
- **2012 m. Jaunimo užimtumo priemonių rinkinys:**
 - Jaunimo garantija
 - Stažuočių kokybės sistema
 - Europos pameistrystės aljansas
- **2014 m. Žaliojo užimtumo iniciatyva**

Investicijų planas Europai

Darbo santykiai Europoje 2014 – pagrindinės žinios

- *Šalys, turinčios stiprias socialinio dialogo institucijas, taip pat yra vienos stipriausių ir konkurencingiausių ekonomikų ES, o jų socialinė padėtis yra geresnė bei atsparesnė krizėms*
- *Socialinis dialogas per krizę nukentėjo*
- *Sumažėjo kolektyvinių derybų apimtis*
- *Pereinama prie labiau decentralizuotų kolektyvinių derybų*

Kas jau atlikta?

4 tarp-industriniai pramonės šakų susitarimai, įgyvendinti direktyvų pagrindu:

- **1995 m.** susitarimas dėl tėvystės atostogų.
- **1997 m.** susitarimas dėl ne pilnos darbo dienos.
- **1999 metų kovo mėn.** susitarimas dėl terminuotų darbo sutarčių.
- **2009** birželį įtraukti pakeitimai tėvystės atostogoms.

Keturi autonominiai tarp-industriniai susitarimai:

- dėl nuotolinio darbo 2002,
- dėl streso darbe 2004,
- dėl priekabiavimo ir smurto darbe 2007.
- dėl darbo rinkų 2010

2006 m. susitarimas dėl darbuotojų sveikatos apsaugos užtikrinimo.

2010 m. ES skirtingų pramonės šakų soc. Partnerių priimtas sprendimas dėl aktyvesnio asmenų įtraukimo į darbo rinką.

2013 m. birželį tarp-industriniai socialiniai partneriai pasirašė susitarimą dėl jaunimo darbo skatinimo.

Aukšto lygio konferencija – 2015 kovo 5 d.

- **Aukšto lygio politinis renginys, kuriame dalyvavo ES institucijų lyderiai bei Europos ir nacionalinio lygmens socialiniai partneriai.**
- **Konferencijos metu diskutuoti klausimai:**
 - Kaip užtikrinti socialinio dialogo stiprinimą visuose socialiniuose lygiuose?
 - Kaip aktyviau įtraukti socialinius partnerius į vykdomą politiką Europos Semestro metu?
 - Kokiais būdais į įstatymų bei politikos formavimo procesą galima pritraukti socialinius partnerius?

Socialiniai partneriai ir Europos semestras

- **Platesnis įtraukimas į Europos Semestrą:**
 - **ES lygiu:** socialinių partnerių prisidėjimas prie Darbo ir Socialinės apsaugos komiteto veiklos.
 - **Nacionaliniu lygiu:** konsultacijos su socialiniais partneriais rengiant šalies ataskaitą ir nacionalinių reformų programų įgyvendinimas
- **Komisijos pasiūlymas** – fokusuotis į socialinį dialogą ir industrinius santykius

Tolimesni veiksmai (1)

- **Politiniai susitikimai dėl Komisijos iniciatyvų:**
 - Susitikimas su Vice-Prezidentu J. VP Katainen dėl Investicijų plano (Balandis 2015)
 - Susitikimas su Vice-Prezidentu M. Šefčovič dėl Energinės Sąjungos (Gegužis 2015)
- **Latvijos pirmininkavimo metu surengtas Socialinių partnerių forumas**
- **EPSCO dėl socialinio dialogo (Balandis 2015)**
- **Konsultacijos dėl pagrindinių iniciatyvų:**
 - Ilgalaikė nedarbo integracija (Balandis 2015)
 - Mobilumo paketas (Birželis 2015)
- **Teminių grupių techniniame lygmenyje kūrimas:**
 - 1 grupė: Socialinis dialogas, Europos ekonominės valdysenos gebėjimų stiprinimas
 - 2 grupė: Socialinis dialogas, įstatymų leidyba

Tolimesni veiksmai (2)

- **Trišalis aukšto lygio susitikimas** – socialinių partnerių forumas (Europos Komisija, ES Vadovų Taryba, ES Taryba).
- **Makroekonominio dialogo forumas** – aukšto lygio forumas (ES Taryba, Komisija, Europos centrinio banko atstovai, socialiniai partneriai).
 - Socialinio dialogo komitetas
 - Sektorinio socialinio dialogo komitetas
 - Ryšių palaikymo tarp socialinių partnerių komitetas
 - Patariamieji komitetai
 - Seminarai, darbo grupės

AČIŪ UŽ DĖMESĮ!